

Mitä väliä tutkijayhteisöllä on?

Tutkittua tietoa kaivataan ehkä kipeämmin kuin koskaan. Tutkijoilta odotetaan ratkaisuja moniin kiperiin ongelmiin aina ilmaston lämpenemisestä terrorismin ennalta ehkäisemiseen. Kasvatustieteellinen tutkimus pureutuu ihmisenä olemisen ja ihmiseksi tulemisen peruskysymyksiin. Siis, miten inhimillinen kehitys tapahtuu, mikä sitä säätelee ja miten siihen voidaan vaikuttaa. Näin ollen kasvatustieteilijät rakentavat ymmärrystä paitsi siitä, miten asiat ovat myös siitä, miten ne voisivat olla. Kasvatustieteen tutkijoilla onkin tästä johtuen tieteellisen tiedon tuottamisessa erityinen asema. Voimme esimerkiksi tuottaa ymmärrystä siitä, miten tutkitun tiedon käyttöönotto ja hyödyntäminen tapahtuisi parhaiten, mutta myös siitä, millaiset oppimisympäristöt olisivat sen luomisen kannalta optimaalisia. Tutkijayhteisöistä edelleen riippuu, miten hyvin onnistumme tämän potentiaalın lunastamaan sekä millaisia tutkimuksen tekemisen ympäristöjä onnistumme itsellemme ja muille rakentamaan.

Yhteinen ihmettely ja tiedon rakentaminen, vastavuoroinen tuen tarjoaminen, palautteen antaminen sekä monipuolinen asiantuntijuuden hyödyntäminen yhteisen ongelman ratkaisemiseksi ovat menestyksekkään tiedeyhteisön tunnuspiirteitä. Pystyäksemme ratkaisemaan monimutkaisia, epämääräisiä ongelmia tutkimuksen keinoin tarvitsemme erilaista osaamista ja monipuolista tukea. Oleellista on myös saatavilla olevan avun osuvuus: Vastaako se tarvetta, ja onko sitä ylipäänsä saatavilla? Uudet ideat syntyvät paitsi systemaattisen yhteistyön siivittämisenä myös usein satunnaisissa kohtaamisissa kollegojen kanssa, esimerkiksi kahvihuoneessa tai yliopiston käytävillä. Jälkimmäisistä on ollut COVID-19-pandemian vuoksi jo pitkään pula. Pandemian tuottama kohtaamisvaje rapauttaa myös tiedeyhteisöjä. Toisaalta ei niin pahaa, ettei jotain hyvääkin! Pandemia on aktivoinut tutkijayhteisöjä hyödyntämään ja rakentamaan uudenlaisia (digitaalisia) tiloja ja välineitä tutkijoiden vuorovaikutukselle. Sen seurauksena on syntynyt niin ikään metodisia innovaatioita, esimerkiksi uusia tapoja kerätä aineistoja liikkumisrajoitusten sallimissa puitteissa.

Tutkijaverkostot ovat uuden tiedon rakentamisen ja tutkijana kehittymisen mutta myös työhyvinvoinnin resurssi. Parhaimmillaan yhdessä tekeminen tutkijakollegoiden kanssa voi tuottaa jaetun flow-kokemuksen, auttaa ylittämään oman osaamisen rajoja ja sietämään tutkimuksen tekemiseen elimellisesti kuuluvia epäonnistumisia, epävarmuuden tuottamaa ahdistusta ja stressiä. Pahimmillaan tutkijayhteisön jännitteet ja vuorovaikutuksen ongelmat vastaavasti lannistavat, etäännyttävät työstä ja johtavat viime kädessä heikompi tasoiseen tutkimukseen. Myös hyvin- ja pahoinvointi tarttuu tutkijayhteisön vuorovaikutuksessa.

Tieteellinen asiantuntija on yliopiston merkittävin tuote: Väitöskirjatutkijat ovat huomisen huippututkijoita ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Tutkijaksi ei synnytä vaan opitaan yhdessä

muiden kanssa. Tutkijayhteisöt muodostavat tutkijaksi oppimisen ensisijaisen resurssin. Meidän ja muiden tutkimus on osoittanut, että melko yksinkertaisilla asioilla on väitöskirjatutkijoille suuri merkitys, kuten ohjauksen saatavuudella, sen säännöllisyydellä ja ohjaajan paneutumisella, mahdollisuudella osallistua oman tutkijayhteisön toimintaan, verkostoitua sekä ammentaa yhteisön kollektiivisista resursseista. Näiden on osoitettu olevan yhteydessä pienempään opintojen keskeyttämisen ja loppuun palamisen riskiin, tutkimusimun kokemiseen ja motivaatioon, nopeampaan valmistumiseen sekä työllistymiseen tohtorintutkinnon suorittamisen jälkeen. Tuoreet tutkimustulokset antavat kuitenkin viitteitä siitä, että pandemia on vaikeuttanut monien väitöskirjatyön etenemistä ja heikentänyt väitöskirjatutkijoiden hyvinvointia. Näyttää siltä, että pandemian negatiiviset vaikutukset liittyvät aineiston keruuongelmien ohella tutkijayhteisövuorovaikutuksen rapautumiseen, kuten ohjauksen ja tutkijayhteisöltä saadun tuen yksipuolistumiseen ja määrän vähenemiseen sekä yliopistoyhteisön kollektiivisten resurssien saavutettavuuden heikkenemiseen. Erityistä huomiota onkin pandemian jälkihoidossa syytä kiinnittää siihen, miten voimme tukea tiedeyhteisömme nuorimpia jäseniä ylittämään pandemian tutkimukselle ja tutkijaksi kasvamiselle tuottamia haasteita.

Voidaan perustellusti väittää, että tiedeyhteisö on monella tapaa tieteen tekemisen perusyksikkö. Sen ylläpitäminen edellyttää kohtaamisen foorumeita, myös kirjallisia sellaisia. Kasvatus-lehti haluaa olla kaikkien kasvatustieteen alan tutkijoiden lehti. Toivommekin saavamme julkaistavaksi laadukkaita tieteellisiä artikkelikäsikirjoituksia ja ajankohtaisiin ilmiöihin kiinnittyviä puheenvuoroja, lyhyitä kirjoituksia ja kolumneja mahdollisimman laaja-alaisesti kasvatustieteen tutkijoilta aina kasvatopsykologeista kasvatustieteen filosofiin. Haluan myös muistuttaa väitöskirjatutkijoita ja heidän ohjaajiaan siitä, että Kasvatus-lehti tarjoaa mahdollisuuden julkaista väitöskirja-artikkelin JUF02-tason lehdessä.

Vuoden 2021 viimeisen numeron tullessa painosta vuosi on jo vaihtunut. Tämän myötä haluan kiittää lämpimästi kollegoita: kasvatuksen kirjoittajia, nimettömiä arvioijia, vierailevia toimittajia, toimitusneuvostoa ja ylipäätään kaikkia lehden tekoon osallistuneita päätyneestä vuodesta. Erityisesti haluan kiittää apulaisprofessori Janne Varjoa hyvin sujuneesta yhteistyöstä siirtyessäni hänen jalanjäljissään vastaavan päätoimittajan tehtävään. Yhteisen taipaleeni Kasvatuksen lukijoiden kanssa haluan aloittaa muutamalla henkilökohtaisella ajatuksella tutkijayhteisön merkityksestä: Me olemme tiedeyhteisön arkkitehtejä. Niitä, jotka säilyttävät, uusintavat tai muuttavat maailmaa. Me luomme olosuhteet, joissa uudet ideat syntyvät. Meistä riippuu, näkevätkö tieteelliset läpimurrot ja uudet avaukset päivänvalon. On etuoikeus työskennellä kanssanne luotsaamalla Kasvatus-lehteä.

Inspiraatiota ja iloa vuodelle 2022!

Kirsi Pyhälä